

An aerial night photograph of Vilnius, Lithuania. The image shows the illuminated facade of St. Anne's Church on the right, with its white stone and arched windows. To the left, the Vilnius University Astronomical Observatory is visible, featuring a large, ornate facade with many windows. The foreground shows a cobblestone square with a yellow-painted grid pattern and a small circular feature in the center. The text 'GARBINGOJI VILNIAUS UNIVERSITETO ASTRONOMIJOS OBSERVATORIJOS ISTORIJA' is overlaid in white, bold, sans-serif capital letters on the left side of the image.

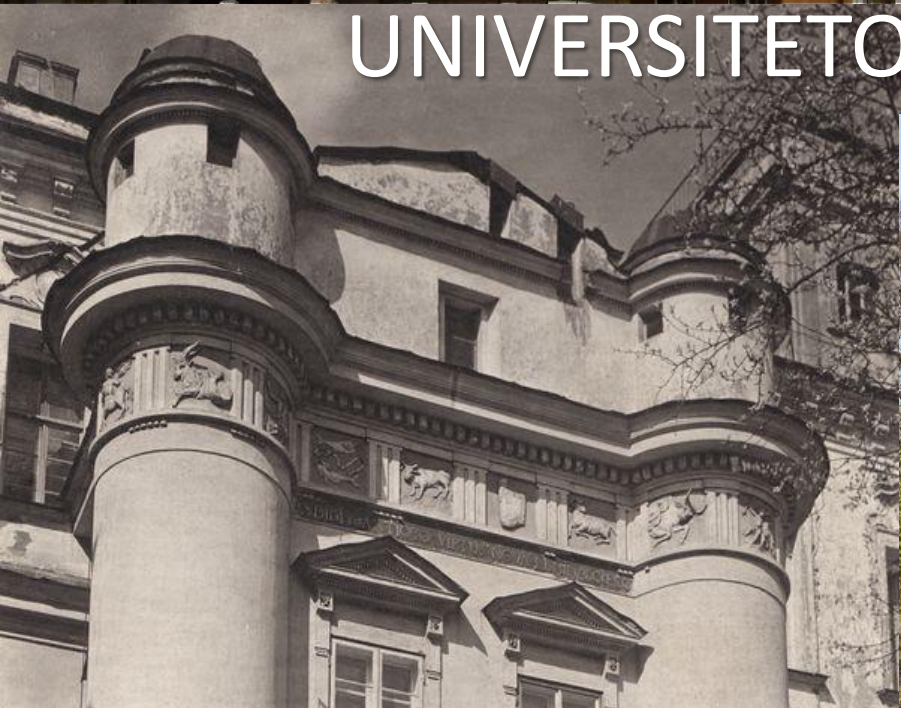
GARBINGOJI VILNIAUS UNIVERSITETO ASTRONOMIJOS OBSERVATORIJOS ISTORIJA

Darbo vadovė
Liuda Davlevičienė

NEDAUG EUROPOJE YRA MIESTŲ, TAIP MITOLOGIZUOJAMŲ KAIP VILNIUS...

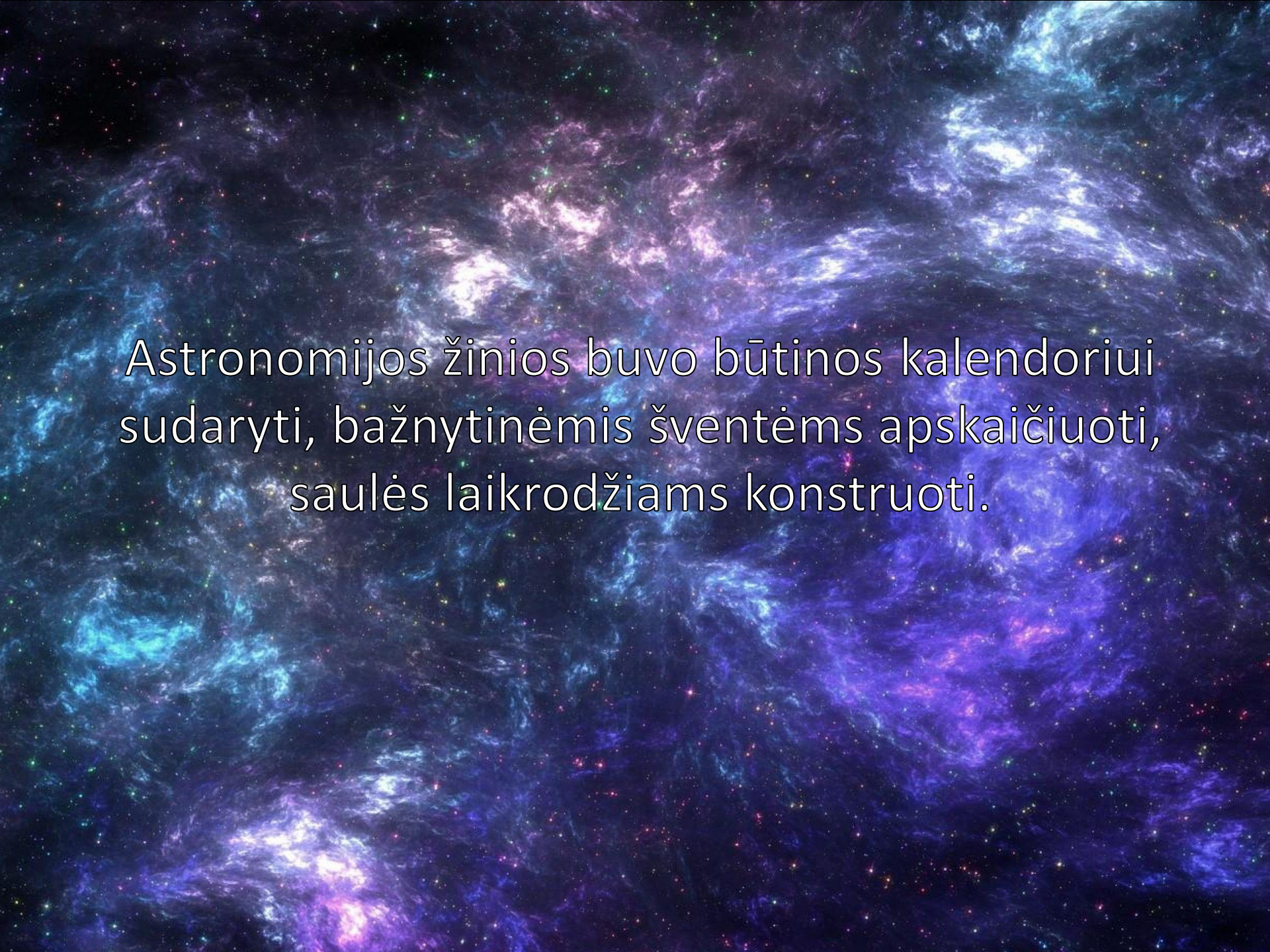
Česlovas Milošas

SENOJI ASTRONOMIJOS OBSERVATORIJA – VILNIAUS UNIVERSITETO PASIDIDŽIAVIMAS

PRAKTINIS ASTRONOMIJOS ASPEKTAS

Pirmosios astronomijos žinios pradėtos kaupti nuo seniausių laikų. Pagal dangaus šviesulių padėtį bei judėjimą žmonės orientuodavosi laike ir vietovėje. Pirmieji astronomijos žinias pradėjo taikyti pirkliai ir jūrininkai.

Astronomijos žinios buvo būtinos kalendoriui sudaryti, bažnytinėmis šventėmis apskaičiuoti, saulės laikrodžiams konstruoti.

Observatorijai priklausanti įranga:

- 63 cm skersmens Kasegreno tipo teleskopas;
- 48 cm skersmens Kasegreno tipo teleskopas;
- 28 cm skersmens pusiaujinės montuotės tipo teleskopas, turintis kompiuterizuotą valdymą;
- 16 cm astrografas, turintis pusiaujinę vokišką montuotę.

Iš daugiau kaip penkiasdešimties kitados
observatorijoje sukauptų teleskopų dabar
Baltojoje salėje ir observatorijos priestate
saugoma tik apie tuziną.

Senosios VU astronomijos observatorijos vadovai

Vardas ir Pavardė:	Gyvenimo metai:	Direktoriavimo metai:
Tomas Žebrauskas	1714-1758	1752-1758
Jokūbas Nakcijonavičius	1725-1777	1758-1764
Martynas Počubutas	1728-1810	1764-1807
Janas Sniadeckis	1756-1830	1807-1825
Petras Slavinskis	1795-1881	1825-1843
Mykolas Hlušnevičius	1797-1862	1843-1847
Georgas Albertas fon Fusas	1806-1854	1848-1854
Matvejus Gusevas	1826-1866	Laikiniai 1854
Georgas Tomas Sableris	1810-1865	1854-1865
Piotras Smyslovas	1827-1891	1866-1883

TOMAS ŽEBRAUSKAS

Tomas Žebrauskas (1714 m. lapkričio 24 d. Žemaitijoje – 1758 m. kovo 18 d. Vilniuje) – Vilniaus universiteto profesorius, Lietuvos astronomas, matematikas, architektas. Jėzuitas, filosofijos ir laisvųjų mokslų daktaras, 1752 m. Vilniaus universiteto astronomijos observatorijos įkūrėjas.

Tomas Žebrauskas

1714-1758

1752-1758

Direktoriaujant
Martynui
Počobutui, vilniškė
astronomijos
observatorija savo
įranga nenusileido
garsiajam anglų
Grinvičui.

Martynas Počobutas

1728-1810

1764-1807

Svarbiausios VU astronomijos observatorijos istorijos datos

1752 m.	Pradedama Vilniaus universiteto astronomijos observatorijos statyba.
1756 m.	Profesorius T. Žebrauskas nustato Vilniaus geografinę padėtį.
1773 m.	Paskelbiamas naujas žvaigždynas, Ž. Lalandas apskaičiuoja Merkurijaus orbitą.
1802 m.	Atrasta nykštukinė planeta Cerera.
1843 m.	Stebima Didžioji kometa.
1860 m.	Observatorijoje įrengiamas elektrinis chronografas.
1939 m.	Sujungiamos Vilniaus ir Kauno observatorijos.
1944 m.	Prof. B. Kodatis išgelbsti observatoriją nuo sprogimo

Svarbiausios VU astronomijos observatorijos istorijos datos

1752 m.	Pradedama Vilniaus universiteto astronomijos observatorijos statyba.
1756 m.	Profesorius T. Žebrauskas nustato Vilniaus geografinę padėtį.
1773 m.	Paskelbiamas naujas žvaigždynas, Ž. Lalandas apskaičiuoja Merkurijaus orbitą.
1802 m.	Atrasta nykštukinė planeta Cerera.
1843 m.	Stebima Didžioji kometa.
1860 m.	Observatorijoje įrengiamas elektrinis chronografas.
1939 m.	Sujungiamos Vilniaus ir Kauno observatorijos.
1944 m.	Prof. B. Kodatis išgelbsti observatoriją nuo sprogimo

Svarbiausios VU astronomijos observatorijos istorijos datos

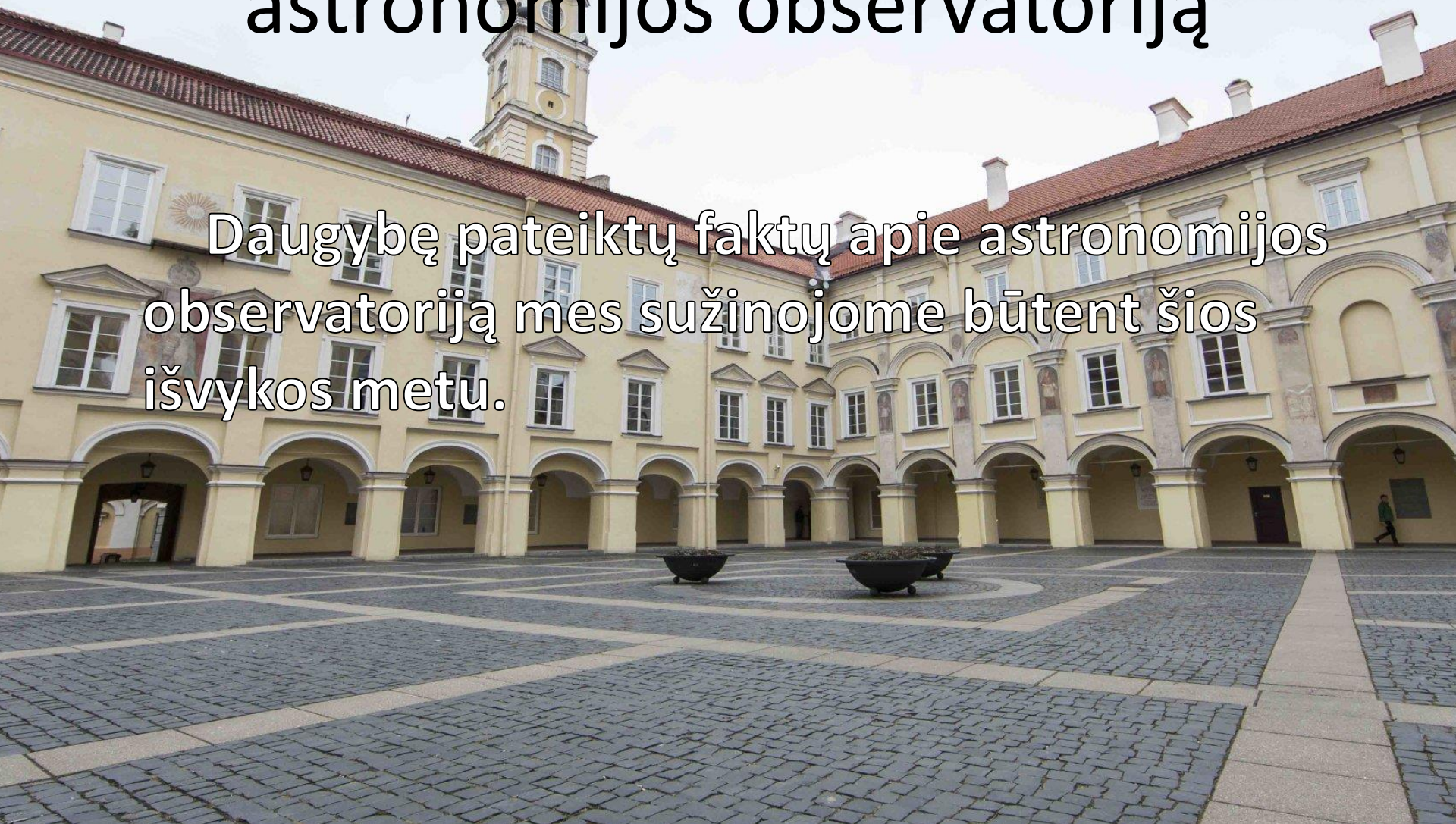
1752 m.	Pradedama Vilniaus universiteto astronomijos observatorijos statyba.
1756 m.	Profesorius T. Žebrauskas nustato Vilniaus geografinę padėtį.
1773 m.	Paskelbiamas naujas žvaigždynas, Ž. Lalandas apskaičiuoja Merkurijaus orbitą.
1802 m.	Atrasta nykštukinė planeta Cerera.
1843 m.	Stebima Didžioji kometa.
1860 m.	Observatorijoje įrengiamas elektrinis chronografas.
1939 m.	Sujungiamos Vilniaus ir Kauno observatorijos.
1944 m.	Prof. B. Kodatis išgelbsti observatoriją nuo sprogimo

Svarbiausios Vilniaus observatorijos istorijos datos

1752 m.	Pradedama Vilniaus universiteto astronomijos observatorijos statyba.
1756 m.	Profesorius T. Žebrauskas nustato Vilniaus geografinę padėtį.
1773 m.	Paskelbiamas naujas žvaigždynas, Ž. Lalandas apskaičiuoja Merkurijaus orbitą.
1802 m.	Atrasta nykštukinė planeta Cerera.
1843 m.	Stebima Didžioji kometa.
1860 m.	Observatorijoje įrengiamas elektrinis chronografas.
1939 m.	Sujungiamos Vilniaus ir Kauno observatorijos.
1944 m.	Prof. B. Kodatis išgelbsti observatoriją nuo sprogimo

Išvyka į Vilniaus universiteto astronomijos observatoriją

Daugybę pateiktų faktų apie astronomijos
observatoriją mes sužinojome būtent šios
išvykos metu.

EKSKURSIJOS MARŠRUTAS

Gelvonų st., 07137 Vilnius, Lithuania

Zygimanto Augusto pagrindinėje mokykla, Seškinės g. 25, 07153 Vilnius, Lithuania

Vinco Kudirkos aikštė, 01102 Vilnius, Lithuania

S. Daukanto a. 3, 01122 Vilnius, Lithuania

ASTRONOMIJA IR KAVA

Manoma, kad kavą į Lietuvą atvežė Jonas Sobieskis, kai po pergalės mūšyje prieš gurguolėje aptiko maišus su kavos pupelėmis... Štai kodėl šiandien valdovą Joną Sobieskį geru žodžiu mini ne tik istorikai, bet ir... juodos kvapnios kavos mėgėjai.

Kavos puodelis

Kava įkvepianti kūrybai, skatinanti minties polėkį, teikianti žvalumo... Juolab juodos kavos puodelis pravartus astronomams, žvaigždėtas naktis praleidžiantiems prie teleskopų...

APKLAUSA

APKLAUSA „ASTRONOMIJA IR KAVA”

1. KĄ LABIAU MĖGSTATE:

- A) KAVĄ
- B) ARBATĄ

2. AR TURITE PAKANKAMAI ŽINIŲ APIE ŠIUOS GĖRIMUS:

- A) TAIP
- B) NE
- C) NEŽINAU

3. KAVA PADEDA IŠLIKTI ŽVALIAM, ENERGINGAM:

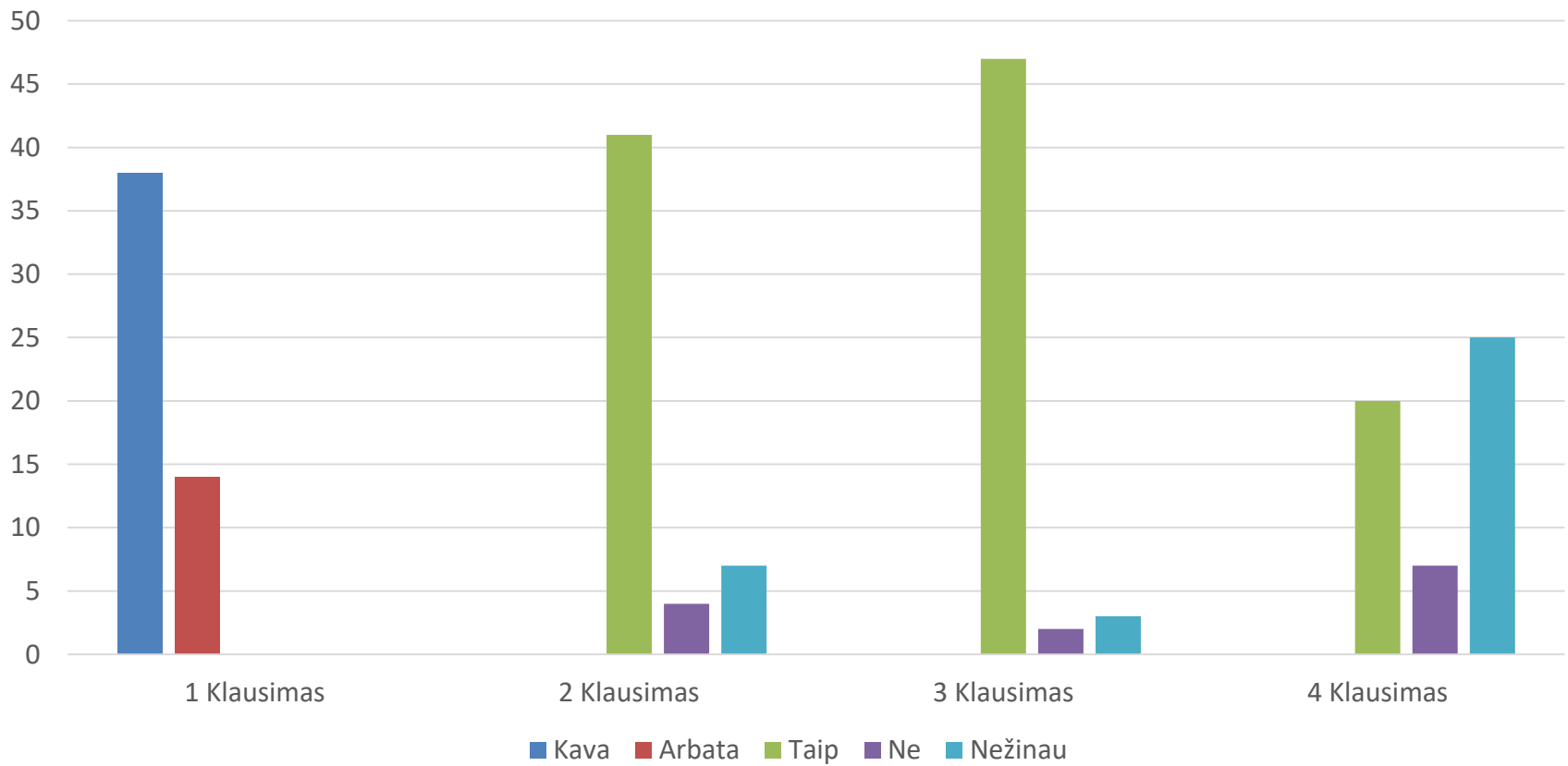
- A) TAIP
- B) NE
- C) NEŽINAU

4. AR KAVĄ GALIMA SUSIETI SU ASTRONOMIJA:

- A) TAIP
- B) NE
- C) NEŽINAU

APKLAUSOS REZULTATAI

Buvo apklausti 52 žmonės

A person in a white astronaut suit is shown from the chest up, holding a white coffee cup with a black lid in their right hand. The suit has various straps and buckles. The background is dark. The text is overlaid on the image.

Pabaigai...

Projektas mus paskatino dar labiau domėtis astronomija. Gal kas iš mūsų ateityje studijuos astronomiją...

Gal kas domėsis kava, jos savybėmis, paruošimo būdais ir sukurs savo nepakartojamą receptą...

Labai sudomino ir ekskursijos vadovo darbas...

Dauguma išmoko dirbti grupėje, išklausyti draugo nuomonę, apginti savąją bei priimti bendrą sprendimą.

Juk ir dar po daugelio metų mūsų šaliai reikės mokslininkų, astronomų, astronautų, baristų...

O gal kavą auginsime Lietuvoje, o puodelį šio kvapnaus gėrimo galėsime išgerti kurioje nors žvaigždėje.

6B Klasės mokinių grupė

